

# SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 4 frt.  
Fél évre . . . . . 2 frt.  
Negyed évre . . . . . 1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulinka Sándor.

SZERKESZTŐSÉG:

Sz.-Somlyón az ev. ref. papi háznál, hová a kóziratok,

Kiadóhivatal:

városház, főjegyzői iroda, hová az előfizetések és hirdetések

küldendők

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

## Kikeletkor.

(T.) A term. tudósok pontosan megjelöltek határait az időszakoknak, melyek között a növénytenyészetnek egyik vagy másik törvényét érvényesíti az öreg, a szeszélyes idő.

A lefolyt téli időszaknak rendeltetése volt az alvó növény-tenyészetet, a föld megdermedt kergét fehér lepellet elfödni, hogy a jégvidéki levegő ködös arca háborítlanul boruljon a természet ezen nagy halottjára.

A tavasz hívátása az lenne, hogy a tél által terített leplet a föld megmerevült tagjáról föllebbentse, varázs lehetével a tetszhalott növénytenyészetet új életre ébressze; hogy a fák és bokrok gyászos koronájára lombkoszorút fűzzön és visszaédesgesse a berkek dalos lakóit.

De hát jelen alkalommal — mint némely más években is — megesezt, hogy a derék Copernik számításához alig-alig simul az idő járása.

Hja! Copernik itt lent tervezett; ott fönt pedig végeznek. Megtörtént már nem egyszer és meg fog történni, hogy a szeszélyes vén idő — a Mindenhatónak ez a küismerhetlen eszköze az évszakok lefolyását sodrából többé-kevésbé kihozza.

Igy esett meg most is, hogy a napmosolytól duzzadó rigyek az éledezni kezdő fűszálak visszarettennek fejlődésükben a légáramlatok rohamától, melyek az átmeneti tavasznapokon koránt sem a kikelet bűvös serkentő szózatát sugdosták, hanem az enyészet fenyegető hatalmára figyelmeztettek.

Azonban mind hiában! . . . Mert akármint iparkodnak is a szelid arczu fellegeket elvadítani a kárpáti szelek: az ébredező növényzet a visszatérni vágyó madárcák érzik mi a gondviselés hatalma! Az ember is bizva bizik a Mindenhatóban, ki a rosztat is jóra tudja fordítani.

Csakhogy az embernek, mint eszes és szabad akaratu lénynek nem elég bizni, hanem

tennie és munkálkodnia is kell. A böles alkotó nemcsak kedvezményekben részesíti őt, melyek szerint az állatok és növények országa rendelkezésére bocsátattott, hanem még reá — saját előnyére kötelmeket is szabott.

Hogy az életszükségletekkel szorosan összefüggő teendőit mellőzzük, figyeljük meg csak, mi kötheti le figyelmét „kikeletkor“ a hasznos és nemes intézkedések érdekében?

Hasznos és nemes, talán szükségesnek mondható tett az emberek életére az egészség és kedélyhangulat ápolása.

Ezeket pedig közérdeküleg — hogy több elkerülhetlenül szükséges föltételektől eltekintünk, — a levegő tisztasága a lélegzési és lát-szervekre üdítően ható növényzet s az a legtermészetesebb szívhang élvezete segíti elő, mely a természet nagy templomának énekesei által szokta elragadtatni még a fásult kebleket is.

Igaz, hogy városunk fekvésénél fogva kis erélylyel is biztosítva lehetnek kedvező légviszonyaink. Azonban, ha magán és közhelyeinknek az üdítő és kedvesen szórakoztató növényország individumait meghódítani akarjuk, nagyobb akadályok merülnek fel.

Első akadály az az önhittség, hogy egy-két gyümölcstával bíró telkünket s hegyoldalaink bokrait teljesen elegendőknek találjuk a növényzet áldásaival kedveskedő közhelyek mellőzésére.

Mintha bizony lakosaink nagy része szokott volna a város fölött emelkedő hegyoldalak berkeibe gyakrabban kijárni? Kivételt szenved egy-egy tavaszi mulatságra való kirándulás, vagy a birtokosoknak és bizonyos ügyekben megbízottaknak kötelességszerű ott időzése.

De hát az ily szórakozás, a növényzet szépsége s változatossága által szereshető gyönyör inkább csak az életerősebb egyéneknek jut osztályrészül; az élemedettek, az egészségükben megtámadottak és a gondozás alatti kisdetek ez élvezetben rendszerint nem részesülhetnek.

Más oldalról tekintve az ügyet: a fapusztító merénylők garázdálkodása hiusítja meg legőszintébb törekvéseinket.

Sajátságos elvadultsága az az emberi szív érzelmeinek és szégyenletes jelenség az észszel és szabadakarattal megáldott emberek életében, hogy a természet törvényei ellen való kihágásokban is gyönyört tud találni.

Ily természetellenes tett, ha az ember a hasznos növényeket mint pl. a fákat saját érdeke kárára rongálja vagy pusztítja, még pedig kor- és más tekintetekből való külömbség nélkül.

Szolgáljon egy példa a felhozottak megvilágosítására!

Egy éve annak, hogy városunk magistratusának feje a minden per nélkül megnyitott és használatra átvett vártért ronda állapotából kivetköztetendő, pár hét alatt ugy átalakította, hogy Szilágy-Somlyó leendő üdülő helyének alapja meg lett vetve.

Ohajtandó volt, hogy ezen nemes törekvés támogatására a közönség több érdeklődő családjá kertje készletének megkárosítása nélkül egy-egy csemete, vagy planta gyűjteményének följánlásával siettesse a szép cél elérését, — miáltal egyrészt a kitíztott költségkimelés tervét mozdítandotta volna elé, másrészt részvételel kedves emlék lenne hagyandó a nemes eszme gyors megtestesítésében.

Volt rá már is eset, hogy lelki sugalmát ez ügyben egy-egy derék polgár teljesítette; de elmondhatjuk, hogy még eddig kevesebb azok száma, kik jóakarathoz, ez ügy helyesléséhez tettel is járultak, mint azoké, kik az ültetvények közt való elandalodásuk, kíváncsiságuk közben vagy éppen fitymáló magukviselésével kárt tettek.

Láthattunk ugyanis egy-egy suhanczot átvonulni e téren, kik hogy kezébeli nélkül ne járjanak, egyes eseteték hajlékony ágait metszeték le suhogtatónak vagy a vékony törzset közepén törték le.

vetette epedő tekintetét; a kinek elfogadta karját, hogy valahova kísérhesse; a ki felsegíthette köpenyét. Oh, boldog volt még az a fauteuille is, a melyen — a nyárszegi kasinó bálján — gyöngé tagjait pihentető s a melyet, mint a rágalmaszó nyelvek beszélők: Fenyéri Náci, a tiszteletbeli szolgabíró, drága pénzen vásárolt meg a vendéglőstől s becses ereklyeként őriz szobájában. (Most talán már mégis lejártá becsét.)

Beszélik, hogy Malvine egy alkalommal megdicsérte Körösynek, az aljegyzőnek ujonan vásárolt kalapját s másnap már minden ifju ember névre számot tartó gentleman olyan kalapot viselt Nyárszegen; egy élelmes szatócs pedig bizonyos nyakkendőket, a melyeken éveken által nem tudott tudadni, ő nagysága engedelmevel Malvine nyakkendőnek keresztelt el: s a szerencsétlen ember, ha még idejében nem táviroztat hasonló nyakkendő készletért, — hát — na hát nagy baj lett volna belőle. A második készletet, fogyta felé, már csak árverésen lehetett megszerezni, annyi volt a vevő. Ennyivel tartoztunk az igazságnak.

Nem lehet hát csodálni, ha ennyi jele a hódolatnak s az a sok idétlen bók, émelgyős vallomások Málvint egészen elkényeztették. A sok édesség megrontja az ember gyomrát. A sok csuszás-mászás elbizakodottá, önhitté teszen minden fiatal leányt, ha alapjában igen szép lelki tulajdonokkal birna is.

Faázy Domokos derék, tősgyökeres magyar typus volt. Derült, egészséges világnézettel, nemes szívvvel és felvilágosult fővel. Épen azért nem kis bosszúsággal és aggodalommal nézte ezt. Sokkal na-

## TÁRCZA.

### Dalok

az érzelmek világából.

V.

Mint a madár az erdőnek lombjait,  
S mint a kis méh az mezők virágait,  
Ugy szeretlek! . . . S bár szárnyaím volnának,  
Hogy mindennap meglátogathatnák! . . .

Irigy szemmel nézem a szálló madárt,  
Mint repüli tul a messze láthatárt.  
Én Istenem, fél szabadakaratom,  
Egy pár szárnyért akár ma is vissza'dom!

Mit ér az ész? Terve gyakran porba dül,  
Mit ér a szív? Reménye nem teljesül! . . .  
Mit ér, ugyan mit a szabadakarat,  
Ha nem repülhetünk, mint a madarak?! . .

Inkább lennék madár, ha te is lennél,  
Mely párjával a szabadban vigan él.  
Fölkeresnők az erdők magányait,  
S ott élnők le vigan éltünk napjait.

VI.

Még csak most kezdődött a nyár,  
És az idő, már őszre jár.  
Meghidegült a levegő,  
S hull a sűrű, hideg eső.  
Igy mulik el ifju éltünk  
És a mitől mindig féltünk,

Egyszer csak arra virradunk,  
Hogy egészen vének vagyunk.  
Ilyen csalfa ez az élet,  
Tőle sokat ki remélhet? . . . .  
Elsietnek szép napjaink,  
S egyszer csak azt vesszük észre,  
Hogy fehérek hajszálaink! . . .

S. Lina.

## Szivtelen.

— Elbeszélés. —

Hamvai Sándortól.

I.

Malvine gyönyörű teremtes volt. Karcsu, magas termet, villogó fekete szemek; piros, finom metszetű ajkak; ragyogó fogsorok: ezek voltak előnyei. No meg az is, hogy egyetlen leánya volt Faázy Domokos kiérdemült megyei alispánnak s így biztos kilátással birt vagy nyolczezer hold első minőségű, teher és adómentes földre és . . . no de elég ebből ennyi. Ez a parthie — ennyit előre is megsughatunk, — ugy is elveszett a házasulandó urakról nézve. S ha ezzel kockáztatom is azt, hogy dolgozatomat olvasatlanul tessik le: mindegy.

Ennyi előny épen elég volt arra, hogy Malvine központja legyen a nyárszéli ifjuságnak, a melynek ő volt a napja s az ifju uracsok pedig körülte a futó bolygók. Egy mosoly az ő ajakáról irigyelt egyénné tette még a pereczes inast is. Boldog volt az, a kire rámosolygott; a kinek megengedte begombolni keztyűit; a kire hosszasabban rá

Vehettünk észre egy-egy unatkozó spekulans férfit, aki valamelyik vele ellenlábás vagy üzöbe vett emberének nyaka közé vélte talán, hogy verhet, midőn az elétalált fák törzseinek döngetésével látszott próbára tenni fitykösének megbízható voltát.

És hát, mint mindenkinek, a néposztály azon egyeseinek is megengedettik — természetesen — az átjárás, kik a jámbor négylábu állatok kinzására lettek a sors által kijelelve. Már aztán ezek egyike vagy másika erélyének érvényesítésére nem suhogó galyra, hanem egy-egy jól megmarkolható esemete törzsre tartott igényt.

Igy a megkezdett üdvös lépések a város közepén is akadályoztatva vezethetnek az óhajtott célhoz; hát a félre eső helyeken kifejtendő buzgalomnak miként lehetne kellő sikere?!

A fáknak ezen kegytelen bántalmazását és pusztítását rendőrségi figyelemmel lehetetlen teljesen megakadályozni; itt a nagy közönség jóakarata segíthet leg többet oly képen, hogy közfigyelem fordíttatnék azokra, kik a természettől szívbe írt törvényt saját érdekeik kárára is készek lábbal tiporni. S ha már a civilizatio oltalma alá került két lábu állatok hátán nem olvashatják le a négylábuak számára szánt ütlegetek azok, kik a barbár tettekre bukkanak: legalább megismertetésük által lelne alkalmat az illetékes hatóság a megfelelő törvény szigorának éreztetésére.

Végre nem mulaszthatjuk el az ártatlan madarak pusztítóinak szivtelenségét fölemlíteni.

Ezek az Isten remek teremtményei azért szenvednek üldözést, mert színekben pompázó tollazattal vannak ellátva a természettől, vagy pedig bájos hangjukkal szíveket vidítanak és az Ur dicsőségét a természet nagy templomába csodás énekekkel hirdetik.

És ily szép, ily magasztalando tulajdonok után képes az ember üldözni, irtani az ártatlan teremtményeket. Hiában borul fészükre az érzéketlen falomb; hiában térnek ki a föld zsarnokai utjából és rejtőznek járatlan zugokba. Felkeresi őket az ember kapzsisága s a gyermeki szeszély!

S miért? Mert a lelketlen kufár néhány fillérhez akar jutni, élehetlenségén óhajtván segíteni; s mert bizonyos pajkos gyerkőczökek nem tudják szüleik megértetni, hogy az ártatlan madarak elriasztása és kiirtásával nem érdemek szerezhetnek, hanem ellenkezőleg büntetésre méltó tett követtetik el.

Méltó, hogy „kikeletkor“ ezen üldözött teremtmények védelme és a növénytenyészet ápolása is képezze elmélnkedésünk tárgyát; hogy valahára oda hangoltassék irántuk való jóakaratumk, miszerint azon ritka jószívűek száma szaporodjék, kik a hórétég miatt eledelhez nem jutó madárkákat könyörületök morzsájával iparkodnak táplálni, vagy pedig fákat tiltetnek és esemeteket ápolnak még akkor is,

gyobb psychologus volt, hogy sem észre ne vette volna leánya lelkében a változást, hogy az általa józan okossággal s bizonyos paedagogiai rendszerrel vezetett nevelés lassanként mint nyer ferde átalakulásokat az új nemzedék frakkos gavallérjai közt, a kiknek sem a fejükben, sem a szívükben nincs egyéb egy darab spongyánál, a mely lobbót nem vethet soha.

— Ezeknek az embereknek, — annyit emlegetik, — hogy azt kell hinnem, mikép a szívük a szájukban van, — mondá a derék ur zsörtölődve verve ki az öblös tajték pipát. — Ha nem született volna itt az apámnak az apja is, — biz isten elhurczolkodnám e közül a sok barázda billegető közül!

— Na iszen, — szólt ilyenkor a mama, a ki mindig leánya pártján volt ilyen vulkánikus kitöréseknél; na iszen, sokat érnél vele: másutt is úgy van ez a világban. Halad a világ, művelődünk! Csak nem kívánhatod, hogy a mai fiatalság is úgy udvaroljon, mint ti hajdan, jurátus korotokban!

A hajdani, édes mult ironikus említése meg épen olaj volt a tűre. Faázy Domokos vörvörös lett a haragtól.

— Mit? Mű elődés? Haladás? Lárifári! Hát ez a haladás; hát ez a művelődés? No egyétek meg a művelősegeteket! — Nagysám . . . Bibor ajak . . . haute-volée . . . fotel . . . vis-à-vis . . . Pfu! Az ember már nem is mer magyarul beszélni, mert ha egy ilyen-amolyan borzas külökkel szóba áll, hát felét taljánul mondja, felét svábul! Aztán, ha egy fehér nép elé kerül, a helyett, hogy megállana tisztességes illemtudással és beszélne igazán, mint a szíve sugja, hát a helyett elkezd ott motyogni össze-vissza kéklő égről, csalogánydalról, lágyfuvalomról; aztán e közben mindig hajtogatja magát, mintha rugóra járna a dereka; a kezét dörzsöli, mintha fagy

ha jól tudják, hogy ezek gyümölcseit sohse fogják izlelni. Ellenben mielőbb leolvadjon azon számtalanok tömege, kik törrel, csapdával s százféle mesterkedéssel irtják ki, vagy riasztják el a szívet, lelket emelő zenérek seregét, s kik mások és maguk érdekei ellenére egykedvűen folytatják faromboló üzelveiket.

Ez ügyben közreműködhetik, tanácssal, figyelmeztetéssel minden nemesen gondolkozó és gyengédén érző lakosa a városnak, de különösen a családapák és anyák, kiknek gyermekeik nevelése tekintetéből ez irányban is kötelemeik vannak.

## A sz-somlyói „vereskereszt fiókegyelet“ közgyűlése.

A magyar szent korona országai vereskereszt egyeletének sz-somlyói fiókegylete folyó hó 14-én délután tartotta meg évi rendes közgyűlését, tagjainak nagy számu részvétele mellett, a városház gyűléstermében. E közgyűlés főleg azért volt érdekes, mivel az egyelet tagjai nagyobb részének, kik e fiókegyeletet hét év előtt megalkották városunkban: tagsági kötelezettsége 1885. év végével lejárt s ennek megújításától függött a fiókegyelet további fennállása, vagy feloszlása. Utóbbi azért lett már régibb idő óta hangoztatva, hogy városunk közönsége egy csak helyi érdekű „jótkony nőegyletet“, is fenntartani s virágoztatni nem tud. Ez egyletek fennállásának kérdése már a közgyűlés előtt képezte több alkalommal a megbeszélés tárgyát s így a közgyűlési határozat a közvéleménnyel találkozott, s az ügy helyes megoldást nyert.

Sajnos azonban, hogy a tagok oly nagy számmal jelenték be kilépésüket az egyletből, hogy habár további fennállását nem ingatták meg, de működésének eredményére nézve ez által tagadhatlan veszteséget okoztak.

A közgyűlést a fiókegyelet érdemdús elnöke Szaláhary József né magas szellemű s a jótkonyság nemes érzelmével áthatott következő beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt közgyűlés!  
Legyenek üdvözölve általam a vereskereszt-egylet közgyűlésének tisztelt tagjai.

Talán mióta a föld forog és felületén élő lények vannak, a tekének valamely pontján mindig foly a vér. Megeredt az első testvérpár Kain és Ábel közt s azóta mintegy végzettszerűleg törnek az emberek egymás életére. És sajátságos! Két ember haláltusájának gyilkosság, a tömeg mészárlásának — csata a neve. Szükség van a háborura — mondá Moltke — mert háboru nélkül eltesped vér, ki kell éreszteni a társadalomból, hogy az felfrissül ön. „Szűk a világ annyiunk számára“ mondja Malthus. A végzet gazdasága követeli a rendes halált, — — szükség van a háborura.

Pedig mily szörnyű a harc! A nemzet ereje, virága, a családok reménysége esik áldozatul benne s mit ér ma már a személyes bátorság, midőn mechanikailó, a mathezis felel rá s a chemia győz. Vajha azok a kiktől a háboru sorsa függ visszarettennének annak előidézésétől.

De hol a háboru kiméltlensége szörnyű sebeket ejt, ott a szeretet van hivatva enyhíteni a fájdalmakat. Az emberszeretnek kell megtennie kötelességét, akkor jogosult a kívánság is, mely a szenvedés napjaiban a nemzet áldozatkésztségére támaszkodik. Egy háboru válságos perceiben a nemzet szíve lüktet a hadseregben; a hadsereg dicsősége: a nemzet dicsősége, szenvedései: a nemzet szenvedései s ezért milliók, az egész nemzet jótkonysága kell, hogy sorompóba lépjen a fájdalmak enyhítésére.

érte volna . . . Pfu! Aztán hazudik; szemtelenül hazudik! Bókol minduntalan: nagysád olyan mint egy angyal, nagysádnak így, nagysádnak úgy. Ez a művelődés vívmánya? No hát ha így megyünk fokról fokra, akkor utoljára ahhoz a leányhoz, a kit el akar venni valami fiatal ember, előbb be kell állania leib-huszárnak, vagy inasnak s próbaévet töltenie az alázatosságból és a csuszás-mászásból. Oda a férfi tekintély, oda a férfiúi büszkeség! A szerelmet hódítani és nem koldulni kell! Mondd csak, mit mondtál volna te leány korodban, ha én azt mondtam volna neked, hogy uram bocsá: a te szemeid a kék égből egy-egy darabot loptak meg? (Pedig neked is szép kélsz szemeid voltak ám akkor!) No mit mondtál volna? Ugy-e, hogy azt mondtad volna, hogy ne gunyoljalak ki és még tán ki is adtad volna az utat? Mert bizony fiam ahhoz, hogy olyan bókokat elhigyjünk, vagy higfejűség, vagy pedig nagy önámítás kell: már most akármelyik szerep tisztességes-e arra, hogy egy leány magáénak vallja?

Ilyenkor aztán Faázy Domokos uram egy egész óráig replikázott hasonló modorban. Önmaga adta meg a themát, meg is felelt reá; argumentált, körmönfont syllogismusokat szerkesztett s konkluziókat vont azokból: majd meg párhuzamot vont a hajdan és most között s a vége az volt, hogy a régi kellemes emlékek lassanként előtérbe jutottak és az alispánné is megifjódott, kipirult azoknál és lett egy nagy — kibékülés a dologból.

A mi pedig legjobban vigasztalta Faázy Domokost az volt, hogy Malvine egyetlenegy ifju ember iránt sem érzett melegebb vonzódást. Nem tudott el lenni nélkülök, szívesen látta maga körében mindeniket; de mindegyik érintetlen hagyta szívét. Valamint harisnyakötését, épen úgy őket sem tudta

A vereskereszt-egylet megalakulásakor a tömeges részvételre fektette a főszlyt s ezt az 1 forintnyi csekély tagsági díj által remélte elérhetni. Céja volt bevonni az egyletbe a társadalom minden osztályát — mint a hogy válogatás nélkül besorozták évenként az életerős, harera képes ifjakat — a nagybirtokosoktól kezdve a telkes gazdáig, a nagy és kis iparost, gyarost, kis és nagy kereskedőt mind tagjául remélte megnyerhetni; de legfőképpen a nemes, fogékony női szívekre számított. De bámulatos! a nőegyletek — kevés kivétellel — eleinte idegenkedő magatartást tanusítottak és félre értve a vereskereszt-egylet magasztos célját, saját érdeküket gondolták általa veszélyeztetve. Hanem később meggyőződtek, hogy a két egyelet működése jól megfér egymás mellett s míg a nőegyletek hivatása többnyire helyhez kötött szükségleteinek a kielégítése — addig a vereskereszt-egylet hivatása, előkészülni az esetleges háborura és országos humanistikus érdekekért működni. Minden nemzeti külsömbőség nélkül ápolja a sebesülteket, a rokkantná letteket, az elesettek árváit, özvegyeit segélyezi s elemi, vagy országos csapások alkalmával a nyomor, szerencsétlenség enyhítésére törekedik.

Szóval a vereskereszt jölvénye alatt ma a tevékeny önfeláldozó szeretet működik s hol e zászló leng, ott a felebaráti szeretet osztja a szenvedő emberiségre áldásait. S ha ez egylet 1849-ben már szervezve a haretéren jótkony működését gyakorolhatta volna, ugy lángszellemű költőnek: Petőfi Sándornak eszéi helye nem lenne még ma is kérdés tárgya, hanem a lelkes utókor sirjához zárándokolhatna a kegyelet adójának leróására. De a jövőben is csak ugy lesz képes az egylet magasztos feladatát teljesíteni, ha majd a társadalom minden tagja át lesz hatva attól a tudattól, hogy legalább egy téglát vigyen a jótkonyság azon nagy épületének emeléséhez, melynek védelme alatt ezerek s ezerek fognak majd a veszély idején oltalmat találni.

Addig pedig míg ez időszak elérkeznék a sz-somlyói fiókegyelet „Megfogya bár de törve nem“ igyekezzék áldásos működését folytatni, hogy az emberszeretet melegtől áthatva ne ismerjen lehetetlent, mert hisz, remél és szeret!!

A közgyűlés lelkesen megéljené az elnöki beszédet s egész terjedelmében jegyzőkönyvbe ígtnai határozta.

A megnyitó beszéd után az egylet társelnöke: nagytiszteletű Nagy László ev. ref. esperes intézett buzgó szavakat a közgyűléshez az egylet fennállása s városunk szegényei érdekében s utalva az „alapszabályokra“ azon óhaját fejezte ki, hogy a fiókegyelet rendelkezési joga alatt álló 1/3-ad jövedelem helybeli szegények felsegélésére fordíttatnék. A felvetett eszméhez többen hozzászóllottak s ekkor tünt ki, hogy az egyleti tagok nagy része nem ismeri az alapszabályoknak a jövedelemre vonatkozó intézkedéseit. Ennek folytán felolvasattak a szabályok alapszabályszakaszok, melyek szerint a fiókegyelet évi jövedelmének 1/3-ada illeti a központi pénztárt, 1/3-ada a vidéki választmányt, melyben „tőkeként“ őriztetik, 1/3-ada jótkony segélyezésekre fordítható. Megengedik azonban az „alapszabályok“ hogy nagyobb szerencsétlenségek alkalmával, vagy tömeges elszegényedés esetében — a központhoz teendő felterjesztés után — nemcsak az 1/3-ad, de az egész 1/3-ad az egész évi jövedelem is a fiókegyelet által felhasználattassék. A közgyűlés az alapszabályi szakaszok felolvasása után a jövedelem-harmadnak helyi segélyezésekre fordítását ki is mondta.

Ezután Diószegi Miklós egyleti titkár terjesztette elő évi jelentését, mely szavakkal emlékeztet meg bevezetésképen az országos egylet előjáról, működésének magasztosságáról, fontosságáról. Mindjárt jelentésének elején utalt arra, hogy összesen 112 tag, részben több évről, mintegy 306 frtnyi 1 frtos évi díjhátralékban van, mindenesetre ajánlatosnak, hogy az oly csekély anyagi áldozatot sem hozták meg — bár kötelezve voltak — a szent ügynek. A jelentés szerint a

volna nélkülözni; de a fiatal uraknak sem volt több becsük előtte a harisnyakötésnél.

Igy történt aztán, hogy a legdühösebb udvarlók egymásután kapták a kosarakat.

Az anya ilyenkor aggodalmasan szólott:

— Leány, leány! Ne légy olyan válogató. Tudod-e, hogy várt leány várat nyer? Már til-tul husz éves lesz és — — itt vénül sz a nyakunkon.

Aztán mintha megbánta volna a szigoruan kifejtett szavakat, mindjárt oda is vonta a szép leányt a keblére s olyan édes mosolygással nézte azt a szép, derült homlokot, mintha csakugyan az időszülte ránczokat keresné rajta.

— Ne féljen kedves mama, — szólt Malvine mosolyogva. Nem leszek válogató; de én istenem, ha nekem ezek közül egy se tetszik. Jó fiuk, jól tánczol valamennyi, udvarolnak nekem és én el is fogadom, ennyi az egész; úgy tekintem őket, mint ha mindannyi bátyám vagy fivérem volna, de — —

Itt aztán a szép Malvine felbigyestette ajakát, elpirult és kedves nevetéssel a mama ölébe temette arcát.

Faázy Domokos pedig kiméltlenül vágott közbe:

— Már ugyan mit is szerethetnél ezeken a stiglinceken, a kik csak ugrálni tudnak, meg ostobaságot beszélni össze-vissza? Én már vén vagyok, de ha engem megkérne valamelyik, bizony Istók kikosaraznám!

Erre aztán a mama is mosolyogni kezdett s Málvin édes nevetéssel csókolta össze azt a derék jó öreg urat, a ki nem neheztel azért, ha a leánya a nyakán marad is . . .

(Folyt. köv.)

választmány a lefolyt évben négy ülést tartott, melyben 20 ügy vétetett tárgyalás alá és nyert elintéztést; ezek között helyi és vidéki érdekűek s a központi igazgatóságtól vett utasítások képezték a tanácskozás tárgyát.

A jelentést a közgyűlés tudomásul vette s titkárnak buzgó munkálkodásáért jegyzőkönyvíleg kifejezendő köszönetet szavazott.

A számadásvizsgáló bizottság tagjainak: Somogyi Kálmán és dr. Ajtai Endre jelentése olvasgatott következőleg egyleti gazda Réner Albert által kezelt pénztár állásáról. E szerint az egylet vagyona a fennemlített 306 ft tagdíj hátralékot számításán kívül hagyva 1885. év végével 496 ft 54 kr bevételt, 104 ft 11 kr segélyezésre tett kiadást, 392 ft 43 kr pénztármaradványt mutatott, melyből 81 ft 17 kr illeti a központi pénztárt.

A számadásvizsgálók jelentése tudomásul vétetvén egyleti g a dának a számadások alóli felmentvény megadatott s fáradozásaiért a közgyűlés jegyzőkönyvi elismerést szavazott.

Elnök ezután megköszönve az egylet bizalmát, hogy ügyei vezetését igazgatásukra bízta, a maga s a választmány nevében leteszi a közgyűlés elé a viselt tisztelet, felhíva a közgyűlést a tisztikar új megalakítására. Minnek folytán Geneszy Sándor indítványára, ki szép szavakban emlékezik meg elnök Szalgháry Józsefnek hat évi elnöki működéséről, folytonos, lankadatlan, hivatászerű működéséről s az egyletnek tapintatos s lelkesítő vezetéséről, közfelkiáltással elnök ké: újlag Szalgháry Józsefnek megválasztatik. Megválasztatnak továbbá hasonlólag közfelkiáltással társelnökök: ntiszt. Nagy László, gazdává: Réner Albert, titkárrá: Diószegi Miklós; választmányi tagokká: Réner Ottilia, Nagy Lászlóné-Ruszka Ignácné, Ruszka Istvánné, Bölöni Sándorné, Veverán Józsefné, Henter Lászlóné, Páskuj Antalné, Somogyi Kálmánné, Keresztes Károlyné, Geneszy Sándorné, dr. Ajtai Endréné, Spanraft Gabriella, Halliárszky Sámuelné, Huberth Józsefné, Geneszy Sándor, Somogyi Kálmán, dr. Ajtai Endre, Ajtai Albert, Hulinka Sándor.

A közgyűlés tárgyai kimerítettvén elnök az ülést berekesztettnek nyilvánítja.

\* \* \*  
Egyi volna az, mit, mint e lapok renferense, a veres kereszt-egylet közgyűlésének lefolyásáról feljegyezni szükségesnek tartottam. Aggodalom fog el. tegyek-e nehány szerény megjegyzést e közgyűlésen felkeltett érzelmeim tolmácsolásául? Lehet-e valami haszna ennek? Vagy csak bántódo lelkeknek fog vigasztal szolgálni a közlékenység? — Előttem fekszik egy névsor, a kilépett tagok névsora, 62 tag, a ki nem akar több homokszemet hordani ama „szent épület“ felemeléséhez, melynek homlokán ott díszelg a veres kereszt s a jellege: „a szeretet nevében!“ Az nem lehet. E nevek nem hiányozhatnak és nem is fognak bizonyával hiányozni az egylet tagjai sorából rövid idő alatt. E nevek tulajdonosai nem tagadják meg, nem felelni a „szereget“ hívó szavára, nem fognak ellent mondani szívök sugallatának. A cél oly szent, az ügy oly magasztos, hogy ezt pártolni nem vonakodhatik még az sem, ki utolsó két fillérjének egyikét kell hogy letegye erre az oltárra. — E lapok hasábjain, elnök megnyitó beszédében, titkári jelentésében fel voltak tüntetve a „veres kereszt-egylet“ nemes törekvései s azok az eszközök, melyekkel szent céljait elérheti. Ez eszköz: egész Magyarország részvétele! Fillért, de mindenkítől! Mert az ügy közös ügye a szó legszorosabb értelmében mindenkinek, a kisbirtoku falusi földművelő gyermeke ép úgy áldhatja a jótékony kezét, mint a gazdag főúr uradalmakat s az élet minden gyönyörét öröklő sarjadéka. A hars esélye, a szurony, a vak golyó nem lát küllömböset egyike között sem; elhull egyaránt s ott fekszik sebeivel egymás mellett a szegény özvegy asszony már hazavárt fenntartója, az egyetlen fiu vagy unoka s a méltóságos kastély személfénye. Megtarthatná a szép életnek, a hazának egy zsebkendő kötés, mely hulló vérének megállítaná folyását; megszüntethetné kínjait a haremmezőn egy ital víz, egy adag esendősítő gyógyszer. . . . . megszabadulna a haláltól egy ujjá elvesztésével, melyet kartács roncsolt szét; ott sajog karjának izmai közt egy csontszilánk, egy vasgolyó darabja; ki-vehetné ezekértó pillanat alatt, hogy csókolná, a jótékony kezekt érte, fájdalommal enyhítéséért, mint édes anyját. . . . de nincs ezer meg ezer sebesülte elég ápoló, virusztó, elég orvos. Ezt a táborot megalakítani feladata a veres kereszt egyletnek. Ennek az egyletnek, melynek a tagjai nagyobbára nők. Im itt a tér. Egyenrangúságot kívánnak az élet terheit viselő férfival? Ám mutassák meg itt az első „feladatnúl“ alkotni mit képesek? A római anyai e szavakkal adá harebainduló gyermekeknek kezébe a paizst: „Vagy ezzel, vagy ezen!“ A 19-ik század nőitől csak azt kívánja a kor, hogy a harebindulót legalább azzal lássa el: „Ha dicsőn estél: megkönyezlek, ha megsebesül: meggyógyítalak!“ — Annak a háborúnak, melynek hadifiai ott járnak a csatamezőn, hol arat a halál s védelemül nem huznak fegyvert, mert hisz oltalmazól ott van karjaikra tűzve a szeretet jelvénye a „veres kereszt“, nagy szükségük van arra, hogy „római nők“ által küldessenek oda. Az amerikai szabadságharcok alatt mégis 336 orvos esett el, golyótól, kardtól, szuronytól megsebesítve, rohanó lovas századok, ágyuszerék által összetiporva — de mindenike mellett ott feküdt a kard, hüvelyében, kihuzatlanul. Ily hősokeket kell teremteniök sokat, igen sokat háboru esetére. Hiszen a kinek kard van a kezében, életét nem adja potom áron el. A vén zuáv azt mondta volt, nehezére esvén golyósebbel feküdni esata után az ambulance kórházban: „tudja uram, a golyó csak olyan távolról küldött gorombaság. Szuronyval a kézben! — ne-á-nez, on s' explique mieux!“ Vigasztalta volna magát, inkább elesni dicső kardesapástól, melyet hatalmában lehetett volna elhárítani. — A sebesültek angyalai fegyvertelenül járnak segélyt nyújtani a harcolók között; fáradszhatatlanul kell működjenek a kórházakban éjjel és nappal; az ő háborujok akkor is tart

még hónapok multával, midőn már rég béke van. És lázas siettséggel hetekkel előbb már intézkednek, hogy az első esata sebesültjei már segélyt nyerhessenek. Ebben kell segédkedni egy általános szövetségnek, mert csak ilyen képes arra, hogy ha kell, nehány nap alatt 15—20 ezer sebesültet el tudjon látni, el tudjon helyezni. E munka nagy, évekre terjedő kivitele. Akkor fogni hozzá mikor „holnap“ már kell, — késő. Tíz éveknek szorgalmas munkája fogja csak felemelni azt az épületet, s azért építenünk kell folyton, lankadatlanul, hogy egykor betetőzhessük e nagyszerű művet s oda vészessük homlokzatára arany betűkkel e jeligét: „A szeretetnek!“ — ő.

## Különfélék.

\* **A szilágysomlyó vidéki gazdasági-egyletnél** most tavaszon eladásra kerülnek a következő három éves magas törzsi gyümölcsfák: Francia szürke renet 38 darab, — Orleansi renet 47 darab, — Casseli nagy renet 25 darab, — Téli angol arany pármén 157 darab, és 11 paradicsom alanyra nemesített törpe ananász renet. Ezekből egész erős igen szép példányok, darabonként 50 krajczárért, közép erős 40 krajczárért, a gyengébbek 30 krajczárért kaphatók. — Ezeknek kívül eladandó 250 darab rendkívül szépen fejlett igen erős éves nemesítés téli angol arany pármén darabja 35 krért. A jelzett oltványokra előjegyzéseket elfogad Bölöni Sándor gazd. egylet. titkár.

\* **A műkedvelő társulat** legközelebről tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy Husvét másodnapján a maga nemében pártatlan eredeti magyar bohózatot, a „Peleskei nótárius“ fogja színre hozni. Előre is zsufolásig telt házat remélünk.

\* **Posta szekrény és postabélyeg elárúsítás.** A levelező közönség nagyobb kényelméről gondoskodott a postaigazgatóság, midőn legutóbbi intézkedésével a Porjesz testvérek üzlet helyiségében posta-bélyeg jegyek elárúsítását engedélyezte és ugyanott levél-gyűjtő szekrényt állíttatott fel.

\* **Purim.** Vasárnap az izraelita farsang utolsó napján nagy volt a vigáság. Kóser és nem kóser álarozos alakok majd leverték egymást a lábukról az antisemita Hámán szellemének nem nagy öröme, ki tizenkét felakasztott gyermekével együtt szomorú tekintettel nézelgett le a felhők közül izrael fiainak örömteljes úgrándozását látva. Különösen egy kimagasló alakja volt az álarozosoknak, ki talábon, mint koldus járt (nagy bölcsen gondolva, hogy a „geschäft minden előtt“) s bőségesen szedte kalapjába a jó kedvű adakozók krajczárjait. Háta „udvari zenésze“ egy czigány csatimbe bujtatott vak, zeneszóval kísérté a deliquenst, kinek ruhája a hol rongyos nem volt, ott bizonyosan piszkos volt. A látványos eset lázas izgalomba hozta a város gyermekzeit és naplopóit, kik élénk zaj és bombasztikus megjegyzés közt sereglettek a farsanglók után.

\* **Jegyző választás és még valami.** M.-Keezel községében f. hó 12-én Kaáli Nagy Albert, ki már több ízben volt jegyző más helyeken, — egyhangulag jegyzővé választatott. Érdekes tudni, hogy a pályázók közt egy olyan candidáns is volt, kit a szolgabíró a pályázók neveinek felolvasása után egy mutatott be a választóknak, mint a ki mintegy 60, mond hatvan forintnyi pálinka contót hagyott hátra örök emlékeül az alkotmányos választásnak. És ez a dicső férfiú elbukott. . . . nagy bánatára az ottani regale bérnök.

\* **Hymen.** Orbán László zoványi illetőségű és lakos földbirtokos, eljegyezte márczius 7-én budapesti lakos Nagy Endre kedves leányát Luizát, Áldás a kőtetendő frigyre!

\* **A vendégszeretet a törvénykezésben.** Kerekes Péter perceseni lakos Kerekes G. Péter ugyan ottani lakost, ki nála disznólésnél segédkezett s vendégséget megtéptásta s két fogát kiütötte. Nevezett panaszt emelt a helybeli bíróságnál s a bírói ítélet hat napi fogházra és 10 ft pénzbüntetésre ítélte, súlyosbító körülményként említve fel azon körülményt, hogy „vendégjével szemben követte el a vádbeli cselekményt.“ Ezen indokolás a fiatal bíró szabac szellemére olyan dicséretes világot vet, hogy bátran elmondhatjuk ró, hogy „egy a mi népünk ből.“ Szinte jólesik ilyet hallanunk máma, a mikor dacára annak, hogy a szabad szellem mindenütt tért hódít, a s. emberei nagyrészt a „copf“ után indulnak. A magyar vendégszeretet szentségét még a törvénykezésben is fenn kell tartanunk! — Az ügy felebbezés alatt áll s kiváncsiak vagyunk reá, hogy mit mond erre a felsőbb fórum?

\* **Kormányrendelet.** Magán személyek és iparosok több ízben az üzletük folytatására megkívántató mérég tartalmu anyagokat külföldről rendelik, a mi a mérgek belföldi forgalmánál megkívántató ellenőrzést lehetlenné teszi. Ez okból a m. kir. belügyminiszterium elrendelte, hogy jövőre az ily mérges tartalmu-szerék csak engedélyokmány mellett hozható be, mely engedélyt az első fokú közegészségügyi hatóság állít ki. Az engedély 3 évet meg nem haladhat.

\* **A nagy-károlyi tüzoltó-testület** mult vasárnap délután tartott közgyűlésén kimondta a föloszlást. A város főkapitánya dobszó útján tudatta a lakossággal, hogy az esetleges veszély beálta alkalmából eskákány, vasvilla stb. segédeszközök által iparkodjék a szerencsétlenségnek kitett polgárságokon segíteni.

\* **Püspöki székhely változás.** Mint hirdik a sz.újvári gör. kath. püspökség székhelyét a kormány politikai okból Deésre helyezi át.

\* **Haláloeset.** Sipos Zsigmond domahidai fölbirtokos, megyebizottsági tag f. hó 20-án, hosszas szenvedés után elhunyt. Derék szorgalmas ember volt egész életén át, a mit az is igazol, hogy csekély vagyonnal, szerény társadalmi állással kezdte az életet, s halálakor tekintélyes vagyon hagyott hátra rokonainak s jótékony-czélokra. Béke poraira!

\* **Új levelező lapok** jönnek nemsokára forgalomba, melyek a mostaniaktól abban fognak különbözni, hogy írott tartalmuk el lesznek zárva. Az egyszerűek ára 2 kr, a kettősöké 5 krajczár lesz.

\* **A Szilágymegyébe** kebeleztet Nag y-falusi ev. ref. papi állomásra pályázhatásra kijelöltettek: Surányi Gyula peéri, Farkas Károly t. szarvadi pap, Benkő Gyula, papjelölt, János Gábor papjelölt, Kertész István bagosi pap és Zsigmond Károly brassói ref. s. lelkész. Kémerre: Benkő Gyula papjelölt, Vásárhelyi Lőrincz m.-csuci pap, Jánosi Gábor papjelölt, Bende Sándor papjelölt, Vincze Ödön naki s. pap Kapataky Gyula papjelölt. V é r v ö l g y r e : Diószegi Miklós sz.-somlyó s. lelkész, Bende Sándor papjelölt, Barabási Lajos völesöki, Demeter Kálmán goroszlói, Lengyel István m.-németi pap és Kovács Ödön papjelölt. B o g d á n d r a : Bartha Dezső tasnádi segéd, Szász Ferencz kusalyi. Dobai Lajos ballai pap, Zsigmond Károly brassói segéd pap, Benkő Gyula papjelölt, Kertész István bagosi pap, Jánosi Gábor papjelölt és Nagy Elek papjelölt.

\* **Szilágymegye** törvényhatósági bizottsági közgyűlése 695—1884. számu határozatának lényegileg s egyebekben föntartása mellett kimondta, hogy miután a szilágysági vasut kiépítésének biztosítása czéljából elhatározott 550.000 forintos kölcsön-ügylet megkötésében az, hogy a kamat és törlesztési hányad, valamint a törlesztési idő megállapítva lett, az alispáni előterjesztés szerint akadályt képez: idézett számu határozatának azon részét, mellyel legfeljebb 6.15° törlesztést s legfeljebb 40 és félévi törlesztési időt állapított meg, — a kamat és törlesztési százaléknak, ez idő szerint meghatározása nélkül, — oda módosítja, mikép: a kérdéses kölcsön legfeljebb 50 évi törlesztési időszak megállapítása mellett is felvehető legyen. A közgyűlés a kölcsönügylet megkötésével, — a jóváhagyás jogát fentartva, — az alispánt bízta meg.

\* **Kéjuzatás.** Az első magyar utazási vállalat (Budapestben Ferenczik bazárja) a husvét ünnepek alkalmából április 19-én Budapestről Rómába kéjuzatást rendez, mint ezt a velünk közölt hirdetésben tudatja. Árak oda és vissza: III. osztály 44 ft, II. osztály 58 ft. Előjegyzések április 1-ig fogadtatnak el. Mindenesetre érdekes utazásnak ígérkezik.

\* **Vasárnapokon és ünnepnapokon** a záloglást eszközölni, egy pénzügyminiszteri körrendelet értelmében, — a mennyiben a késedelemmel veszély nem forogna fenn, nem szabad. Árveréseket tartani pedig egyenesen tiltva van. Ez intézkedések, az állami végrehajtók, a szolgabírók s ezeknek az adóvégrehajtás eszközésére fölfogadott segédek, valamint a községi adóbeajtó közegek által is szigoruan megtartandók lévén: a miniszter meghagyta az adófelügyelőknek, hogy e rendeletet szoros megtartása iránt azonnal intézkedjenek.

## Irodalom.

— Ráth Mór legújabb kiadásáról, a nagyszerű illusztrált Shaksperéről a „Vasárnapi Ujság“ 1885 6. száma a következőket hozza: „Shakspere jó fordítása a leggazdagabb szepirodalomnak is felér legalább felével“ mondá Vörösmarty negyven évvel ezelőtt. Azóta, Tomory áldozatkészségéből, a Kisfaludy-társaság gondozása alatt s legkitűnőbb műfordítónk hozzájárulásával, a magyaar irodalom birtokába jutott a teljes Shakspere-nak, oly jó fordításban, milyen fölünk csak telt, s a mely talán még ötven évig is kifogja elégteleni irodalmunk és közönségünk igényeit. E teljes magyar Shakspere-kiadás tulajdonjogát, a fordítók igénye fentartásával, Ráth Mór szerezte meg a Kisfaludy-társaságtól. De a nemes beavagyru kiadó nem éri be azzal, hogy a kész szöveget terjessze, most a legkitűnőbb angol illusztrált kiadás mintájára s annak eredeti képeivel, díszes király-negyedrét alakban, hasáboan, a szövegbe nyomott illusztrációkkal bocsátja közre a teljes Shaksperet, hogy a legnagyobb költő hallhatatlan alakjai ábrázolatokban is bevéssődjenek emléktünkbe s a szöveg által felkeltött képzeletünknek a képmás is segítségére jöjjön. A Cassel-től londoni kiadás világhírű képeivel a nagy mű mintegy száz füzetben jelen meg, a mi előre láthatólag hosszabb időt fog igénybe venni, de épen ez könnyíti a megszerzést is. Minden füzet 16 oldalt, vagyis 32 hasábot foglal magában, s egyemásra két nagyobb, egy egész oldalt elfoglaló és külön lapon levő s 2—3, szövegbe nyomott képet foglal magában. A szöveg a Kisfaludy-társaságabeli, de a fordítók által átnézve s a hol szükséges, kiegészítve (a minék a megjelent első füzetben is már láthatjuk nyomát.) E fordítás, melyben legnagyobb költőink is — Vörösmarty két, Petőfy egy, Arany három darabban — jelennek meg, azonkívül jólesb műfordítóink (Lévay, Szász, Győry, Greguss, Arany László, Rákossy Jenő stb.) hozták meg Shakspere-kultuszuk áldozatát: a gyönyörű kiállítás s a remek képek által bizonyára csak nyer becsében, s a legszebb és legbecsessebb díszévé válik bármely asztalnak és könyvtárnak. A nagyvállalat hat kötetre lett beosztva. A két első kötet a nagy tragoediákat (Othello, Lear, Hamlet stb.) s a következő kettő a színműveket és a vígjátékokat, az utolsó kettő az angol történeti drámákat foglalja magában. Az illusztrációk száma körülbelül 600. Minden egyes füzet ára 40 kr. A kiadás becsét emelni fogja még a minden egyes darabhoz járuló bevezetés s azt kísérő magyarázó jegyzetek, Csiky Gergely tollából. Nem szakemberek számára való kritikai, nyelvészeti vagy aesthetikai tanulmányok, hanem a nagy olvasó közönségnek szánt népszerű fejtegetések, — melyek arra való, hogy a homályosabb helyek értelmét megkönnyítsék, a drámák külső történetét, keletkezésük, első kiadásuk idejét, valamint forrásaitak megismertessék. — Az épen megjelent első füzet az Othellohoz írt nyolcz lapnyi bevezetést s a nagy tragédia két első felvonását foglalja magában s a legmagasb igényeknek minden tekintetben megfelel. Ohajtjuk, de reméljük is, hogy a nemes becsvágytól indított kiadó, kinek, mint magavallja, — „e kiadás annyira szívén, fekszik, ki arra évek óta készül, s kinek ez. Arany munkái mellett, legnagyobb ambícióját képezi“ — anyagilag sem fogja megbánni, hogy e költséges kiadásba fogott; de ohajtjuk azt is, hogy az a szava ne teljesüljön, mely szerint e kiadás valószínűleg zárkóve is lesz tevékenységének; sőt inkább merítsen belőle új kedvet és erőt még több hasonlóra!“

# CSARNOK

## Egyről-másról.

— Heti karcolat. —

(J.) Beillenék hónaposnak is.

Mint a rosz diák vacation a tanulából, én is úgy kijöttem a svungból, pedig a karcolni valóknak egész halmaza áll apró papir szeletekre feljegyezve előttem.

Mentségemül szolgáljon, hogy a principalis lap-szerkesztő nagyon elnéző (vajha minden principalis ilyen volna) és csak lapunk pénzügyminiszterének — tovább már türehtetlen — atyai intelmei hatották meg lelkemet annyira, hogy tollamat ismét karcolatokra hegyezzem.

Mert így szól vala hozzám sötét szemüvegén át, még sötétebb tekintettel: „írd meg naponként egyet azokból a karcolatokból és legalább minden hétre kerül kézirat.”

Nos hát jól van, megpróbálok e systemát — és azon kezdem, hogy még ma megírok két hétre valót.

Elő tehát azokkal az apró papirszeletekkel, lássuk mik vannak azokra feljegyezve.

\*

Ez a legrégibb keletű:

Egy — állítólag — székely eredetű atyánkfia, különben nagyfalusi nótáros, megirigylő a germánizátorok üdvös működését, beállott — románizátornak.

Legalább az alábbi passus ezt igazolja. 4714—1885. Megvette Somoroi Nagyó Mihály u. Sz. nagyfaluja 1885. nov. 11-én [p. h.] Lázár m. p. (e helyett: Megvette Sz. Somlyón, Nagy Mihály.)

Hát ez a passus valóságos — marhalevél. Ajánljuk a szerzőjét az oláh schulvereinnak.

\*

Milyen angyali ártatlanság e mellett a hídvégi jegyző pecsét története, melyben lapunk újdonság megírója valóságos oláh-irredentista merényletet látott. Oda is recscentinté miatta, — én e helyett egy jó tanácsot adtam volna, — azt, hogy ha már alkotmányértés követtetett el az által, hogy a pecséten az oláh felirat van felül és alatta a magyar, jövőre üsse visszajáról az aktákra és így meg lesz mentve a — haza.

\*

Ezt még N. N. urambátyám is ki találta volna, mivel hogy nagyon okos ember, és vasuti törzsrészenyit is akkorra ígért vásárolni, ha a vasut már ki lesz épülve.

— De hát miért csak akkor? — kérdi egy bámulója.

— Mert hát a részvénytársulat mindég megbukhatik, de a már egyszer kiépült vasut nem bukhatik, — ő erre példát nem tud.

— Ej de hogy nem, — van rá eset elég — forciroztam a dolgot.

— Hát aztán szét bontják a vasutat? kérdi megilletődve.

— Nem azt, csak hogy akkor a locomotiv nem elől huzza, hanem hátul taszítja a vonatot, — ennyi a különbség.

— Na már ezt soha se hallottam!

\*

Hazafiságához azonban kétség nem fér. Arról volt szó borozgatás közben, hogy ki volt nagyobb hegedűművész eddigelé.

Szóba jött Ole Bull, Sarasate, Joachim, Paganini, Reményi stb.

— De már mindenik között legkülönb Reményi, mert ez legalább magyar — mondja nagy indignációval urambátyám.

— Suviszk — mond a másik — zsidóba oltott cigány, — nem volt külön egy se, mint Paganini, az ő hegedűjének minden hurját külön ember vitte utánna, mikor muzsikálni ment.

\*

Hires Somlyó városa arról is, hogy a hány hitfelekezet az országban létezik, az itt mind képviselve van.

Még csak nazarenus nem volt, de a mult hetekben erre a hitre tért (az az térítettett) át egy helybeli suszter, kit a csorgó utca kristály vizében keresztelt meg egy másik collega — jelöltje.

\*

A farsang utolsó napját egy székérverseny élénk hajszája zárta be, mely hogy annál inposansabb legyen, és annál nagyobb publikumra tegyenek szert, aként rendezték Pósa és Káló impressario urak (máskülönbön berugott forspontosok) hogy annak színhelyéül közvetlenül a rendőrség orra előtti tért szemelték ki.

A catastropha igen csinosan sikerült, hanem a közönség máig is hiába várja a tragikai végmegoldást, t. i. a nemes versenyzőknek legalább egy 24 órára hűvösre tételeit.

\*

A sorozás pedig hivatva volt a böjt elejét változtatossá tenni, a mi tekintve a ritkán látott uniformisokat és tömegesen kurjongató ujongásokat részben sikerült is.

Nem meglepő azonban, hogy hölgyeink némelyike épen ezen napokon gyakorolták a test edzősétákat a legnagyobb buzgalommal, ki tehet róla ha ezen fáradozásaikban a vitéz hadfiak is osztozkodtak, a kik bizonyára csak azt az egyet sajnálták hogy miért nem assentálhatnak — markotányosnőket is.

\*

Mig a sorozás nagy népcsődületet okozott a volt megyeháza előtt, addig a városház tanácsstermében Fekete vándor tanár festette feketére a phylloxera áldástalan szaporulását és a szőlőbirtokosokat fenyegető veszélyeket, e mellett tanított oktatott mindenkit a ki csak jelentkezett, hogy minő eredménnyel nem tudom, — de annyi bizonyos, hogy erősen fejkavarva jött ki a tereméből S. F. ily szót mormogván fogai közt: „addig igyunk hát a mig borunk van!”

Sok élet igazság van e néhány szóban!

\*

Ki hitte volna, hogy városunkban még tudakozó intézet is létesül.

Pedig tény! Brüll Jónás volt városi adó-végrehajtó miután állásáról lemondva számeletti telekkönyvi díjokká neveztetett ki, folytonosan azon törte eszt, hogy a végrehajtási eljárási költségekből gyűjtögetett tőkészkéjét miféle zicher vállalatba fektesse be.

S meg szülemlett agyában a tudakozó intézet, iparengedélyt kért rá és nyert, s most már ott díszleget hirdető tábláján: „kerestetik 3 szakácsné” (ha nem volna házas ember, bizonyára szobalányokkal gschefeltelne!)

A jövő hétre is van már egy hirdetése készletben: kerestetik egy zsidó, a ki nem — élelmes.

\*

— Pedig van olyan is; — szól közbe egy hátam mögött kandikáló egyéniség, ki jobban szereti karcolatomat akkor olvasgatni mikor irom, mint az ujság-lapból.

Hát ugyan ki volna az? — kérdezem, hogy a közbeszólót lerázzam nyakamról.

— Fischli zsidó, — mert érdekében állana, hogy a sör egyik vendéglőben se fogyjon ki, és a sörívő közönség ne lenne kénytelen a hizási-kurát napokig félbeszakítani, hát élelmesség ez?

— Az igaz, hogy nem az, de annál több a mihez pofa keli.

— Na, ha keli, hát van is — válaszolt hátam mögött N. ur ez elpárolgott.

\*

A nagyvásáron is tul estünk minden szegénységünk dacára.

A legnagyobb sensatiót keltette az „Első budapesti nagy bazár” bódéja, a melyben elkezdve a madárcsalogató fütttyentőtől (nem tudom igazi nevét) egész a gyerek pólyáig minden kapható volt 14 és 7 krajczárokon.

Vátig vakargatta fületövéjét jó Fábry a bódéval szemben levő üzletében, látva, hogy kivált az ő kundschafitjai mily örületes pazarlással vásárolnak mindent össze-vissza.

De csak megvigasztalódott, hiszen nem tart tovább egy napnál, aztán jöjjetek csak hozzám ti hűtlen kundschafitok.

\*

Szegény Márvány Reginal

Hijába jöttél akrobata társulatoddal mi közénk, hiába követtél el két ízben merényletet zsebeink ellen — mind hiába, szívünk márvány maradt, mert — zsebünk üres.

Kétszer hirdettet előadása fucsba ment, a közönség részvétlensége miatt — igaz, hogy a keresztényeknek nagy böjtjök van (kivált így nagy vásár után) a zsidóság meg a Purim-et ülte.

\*

Purim! Purim!

Estéknél tele volt az utca álarczásokkal, — zsidó vigadókkal, a sok jó csemege-süteményt (kindli) pedig küldözgették az ismerős keresztény házakhoz.

En is kaptam az öreg Náss apótól egy tányér nyalánkságot. Sol ach leben jó volt, csak hogy nem tudom — mi volt.

\*

Most pedig sietek a nyomdába, Katona nyomdász, most állítja katonáson glédába az ő katonáit (a szemem szedett hasábokat) és ha egyszer spárgával összeköti — akkor cupász neked — munkatárs.

\*

Adieu!

## Szerkesztői üzenetek.

A ma „Nyitkozat” írójának. Hogy gondolhat ön olyat, hogy mi ezt kiadjuk? Hisz ama hang és modor a rendőri szobában megjárja, de művelt olvasó közönség elé nem való. Különb, hiában mozdik a szerecsen, mégis fekete marad.

Varga Gy. Kraszna.???

# Hirdetések.

380. sz. 1885.

## Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíróság 1710.—1885. számú végzése által Porcsalmai Mari zilahi lakos javára Mártonffy Ödön varsolezi lakos ellen 180 fnt tőke, ennek kamatai és eddig összesen 17 fnt 20 kr. perköltsége erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólaga lefoglalt és 473 ftrra becsült 2 drb ló. 2 bornyu, házi butorok, gazdasági eszközök, szekerek, hordók és 1 kazal szalmából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek 3308.—1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Varsolcson alperes lakásán leendő eszközzésére 1886. évi márczius hó 30-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik

és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsíron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sz. Somlyó, 1886. évi márczius 11. napján.

MÁRKUS GUSZTÁV,  
kir. bír. végrehajtó

44.—1—1.

## Árlejtési hirdetmény.

A sarmasági templom és torony ács kőmíves, asztalos és lakatos munkáira külön-külön esetleg együttesen is **ápril 4-én d. e. 10 órakor Sarmaságon a papi ház**nál nyilvános árlejtés fog tartatni, arra vállalkozni óhajtók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a tervrajz, előmérlet, költségvetés és kikiáltási ár mint szintén a részletes feltételek a papi hivatalnál bármikor megtekinthetők.

Sarmaság 1886. márczius 16.

ELEK KÁROLY,  
ev. ref. lelkész.

40—2—2

110. szám.

A zilahi-nagykárolyi-, sarmaság-sz.-somlyói helyi érdekű vasút engedélyokmánya a m. kir. kormány által rövid idő alatt kiadatni fogván, az alapítóbizottság megbízása alapján az **alakuló közgyűlést** a kereskedelmi törvény 154. s követhető §§-ai értelmében a „részvény-társaság” megalakítására s a szükséges további intézkedések megtételére folyó évi **ápril hó 21-ik napjának d. e. 10 órájára** s folytatólag Zilahra a megyeház nagytermébe ezennel összehívjuk, s a megjelenésre a törzsvényeket előjegyzett összes érdekelteket tisztelettel fölkérjük.

A tanácskozás tárgyai a következők:

1. A részvényesek név-orának felolvasása, az általuk elvállalt kötelezettségek bejelentése.

2. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.

3. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.

4. Az alapítóbizottság jelentése az eddigi eljárások eredményéről, az igazgatóság kinevezéséről s a szükséges tisztviselők alkalmazásáról.

5. Alapszabályok előterjesztése, megállapítása, a megalakulás kimondása s az alapító bizottság által gyakorolt jogoknak és kötelezettségeknek az alakulandó részvénytársulatra leendő átruházása.

6. Az építő és pénzügyi csoporttal kötött szerződés bemutatása.

7. Felügyelőbizottság választása.

8. A kereskedelmi törvény 154. s követhető §§-saiban foglaltak iránt intézkedés s esetleg elő forduló más ügyek tárgyalása.

Zilah, 1886. márczius 17.

Az alapító bizottság nevében:

BARANYI,  
főispán, elnök.

ÁLGYA MIKLÓS,  
titkár.

41.—1—2.

13/886. polg. sz.

## Hirdetmény.

Szilágymegyébe kebeleztet Magyar-Keczel község határának tagosítása iránt 13/886. szám alá beadott kérvény folytán az elrendelhető kinyomozására **1886. évi ápril hó 7-ik napja** Magyar-Keczel községébe folytatólagosan kitűzetvén: a község összes birtokosai az 1880. évi XLV. t. cz. 6. és 9 §§-ai értelmében és jog követhetmény alatt, a jelzett határidőre azon értesítéssel idéztetnek miképp a kérvény példányát a községi főbírósnál a törvényhez kiadott 2364—1880. sz. a. igazságügyminiszteri utasítás 35 §-a szerint bármikor megtekinthetik és azzal, hogy a meg nem jelenők birtoka a tagosítást kérők birtokaihoz fog számíttatni.

Zilahon a kir. törvényszéknek 1886. évi január 11-én tartott üléséből:

KAIZLER IMRE,  
elnök.

Dr. MADZSAR KÁROLY,  
jegyző.

43.—1—1.

111—1886. polg. szám.

## Hirdetmény.

Özvegy br. Kemény Albertné mint Kemény Árpád fia tisz. gyámja által Mojád községben gyakorolható földesuri köresmúrlatási jog arányosítása iránt 111—886. polg. sz. alá beadott kérelemnek tárgyalására az 1880. évi XLV. t. cz. 15. §-a értelmében **1886. évi ápril hó 9. napja** e törvényszék helyiségébe kitűzetvén, a jogosítottak az idézett törvény rendeletéhez képest azzal idéztetnek; miképp a kérelem példányát a község előljárásiágánál megtekinthetik.

Kelt Zilahon, a kir. törvényszék ülésében 1886. január 18-án.

Ifj. K U L I N,  
jegyző.

42.—1—1.